

Irakaskuntza Gidaliburua

2025/26 ikasturtea

Datu Orokorrak

Irakasgaia: Kirolaren soziologia
Titulazioa: Kirol Kudeaketako Gradua
Mota: Oinarrizkoa
ECTS kredituak: 6
Maila: 1.
Denbora-banaketa: 1. seihilekoa
Hizkuntza: Gaztelania
Irakasle-taldea: Sheila Romero

Irakasgaiaren aurkezpena:

Kirolaren soziologiak garrantzi handia du titulazioaren barruan, jarduera fisikoaren eta kirolaren fenomenoak kirol-kudeaketa egokiaren prozesu orokorraren testuinguruan kokatu behar baitira. Kirolak gure gizartean duen garrantzia dela eta, kirolaren ezagutza zabala izan nahi duen edozein ikaslek ohituta egon behar du talde-harremanen ikasketarekin, arauen eraikuntza soziokulturalarekin eta horien hausturarekin, gizabanakoaren/talde sozialaren arteko interakzioarekin, aldaketa sozialaren egitura, antolaketa eta modalitateekin eta eremu kolektiboetan sor daitezkeen gatazka eta balioekin.

Irakasgaiaren helburu orokorra da ikasleek kirola eta horrek gizartean duen zeregina kritikoki aztertze behar diren ezagutza eta tresnak izatea, kirolaren gizarte- eta kultura-inplikazioen ulermen sakonagoa sustatuz. Era berean, diziplinaren barruan eztabaida eta eztabaida zientifiko garrantzitsuak aurkeztu nahi ditu, eta ikasleak modu autonomoan ikertzen jarraitzeko gai izan daitezen lortu nahi du.

Datu espezifikoak

Prestakuntza- eta ikaskuntza-prozesuaren emaitzak (PIE)

Ezagutzak edo Edukiak (E)	E1	Kirolaren oinarriak ezagutzea ikuspegi historikotik, sozialetik eta enpresarialetik, baita aplikazio-eremu guztietan ere.
	E11	Estatistikari buruzko oinarrizko ezagutzak eskuratzea, ondoren aplikatzeko.
Gaitasunak (GA)	E1	Hainbat iturritatik datorren informazioa kudeatzea eta kirol-kudeaketaren esparruan planteatutako agertokietan eskuratutako ezagutzak aplikatzea.
	E2	Kirol-kudeaketaren arloan proiektuak modu autonomoan

Irakaskuntza Gidaliburua 2025/26 ikasturtea

		eta arduratsuan kudeatzea.
	E3	Pertsonen arteko harremanei lotutako konpromiso etikoa eta trebetasun pertsonalak eskuratzea, bereziki jarduera fisikoaren eta kirolaren eremuan.
	E4	Era guztietako entzuleei, ezagutzei, ideiei, datuei eta abarri argi eta zehatz komunikatzea, kirol-kudeaketaren azterketaren esparruan.
Tebetasunak eta Abileziak (T)	T1	Eskuratutako ezagutzak proiektatzea kirol-kudeaketaren esparruko ikasketarekin lotutako hainbat egoerari irtenbideak aurkitzeko.
	T3	Ezagutza juridikoak eta sozioekonomikoak aplikatzea kirol-kudeaketaren azterketaren esparruan erabakiak hartzeko.
	T7	Enpresa-kudeaketako tresnak aplikatzea kirol-kudeaketaren azterketaren esparruan.

Irakasgaiaren Edukia*

Kirolaren Soziologia. Oinarri sozialak eta deontologikoak

- Soziologiaren hastapenak
 - Ikuspegi soziologikoa: xedearen eta metodoaren genesia eta berezitasunak
 - Soziologiako pentsamendu-korrante nagusiak.
- Kirolaren funtzio sozialak
 - Kirolaren jatorria eta bilakaera. Kirol kontzeptuaren analisi etimologikoa.
 - Kirolerako hurbilketa egungo gizartean
- Kirolaren egungo arazoak
 - Kirola mundu globalizatuan.
 - Kirola eta desberdintasunak
- Kirol-jardueraren gizarte-egitura
 - Kirolean parte hartzeko jarraibide nagusiak.
 - Biztanleriaren kirol-ohiturak
- Komunikabideak eta kirola
 - Kirol-hizkuntza: sinboloak, errituak eta irudikapenak.
 - Kirolaren audientziak komunikabideetan
- Aisia eta kirola

Irakaskuntza Gidaliburua 2025/26 ikasturtea

- Jokotik kirolera
- Kirola aisialdiaren eremu gisa
- Natura-inguruneko kirol-jarduerak
 - Praktika espezifikoak
 - Ingurumen-inpaktua eta inpaktu soziala
- Etika eta deontologia: araudia kirolean
 - Balioak eta kirola
 - Zinema eta literatura tresna didaktiko gisa

(* Garatutako edukia eskuragarri dago Unibertsitateko Campus Birtualean argitaratutako irakasgaiaren irakaskuntza-programazioan)

Irakaskuntza-metodologiak eta prestakuntza-jarduerak

Irakasgai honetan erabilitako irakaskuntza-metodologiak honako hauek dira:

IM1	Azalpenezko metodoa
IM2	Kasu-azterketak
IM3	Arazoetan oinarritutako ikaskuntza
IM4	Proiektuetan oinarritutako ikaskuntza
IM5	Ikasketa kooperatiboa
IM6	Tutoretzak

Irakasgai honetan erabilitako prestakuntza-jarduerak honako hauek dira:

Prestakuntza-jarduerak	Aurreikusitako orduak	presentzialtasuna (%)
PJ1: Klase teorikoa	36	100
PJ2: Praktika-klasea	18	100
PJ3: Lanak egitea (banakakoak eta/edo taldekoak)	6	20
PJ3: Tutoretzak (banakakoak eta/edo taldekoak)	3	50
PJ5: Ikasketa independentea eta ikaslearen lan autonomoa	84	0

Irakaskuntza Gidaliburua

2025/26 ikasturtea

PJ6: Ebaluazio-probak	3	100
Guztira	150	

Ebaluazioa: Ebaluazio-sistemak eta -irizpideak

Irakasgai honetan honako ebaluazio-sistema hauek erabili dira:

Izendapena	Gutx. hazt.	Gehi. hazt.
ES1: Ikaslearen bertaratzea eta parte-hartzea ebaluatzea	0	5
ES2: Lanen ebaluazioa	15	50
ES3: Ebaluazio- eta/edo azterketa-probak	50	80

Ikasleak bi ebaluazio-modalitate ditu irakasgaia gainditzeko:

- Etengabeko ebaluazioa, urtean 2 deialditan: ohikoa eta ezohikoa.
- Ebaluazio bakarra, urtean bi deialdirekin.
- EUNEIZ Unibertsitatean, ebaluazio jarraitua (irakasleek definitutako irakasgaiaren jarduera ebaluagarrien batez besteko haztatua) funtsezko ebaluazioa da, baina EUNEIZek ebaluazio bakarra egiteko aukera ematen dio ikasleari (azterketa bakarra).
- Ezin da aldatu ikasturtean zehar ikasleak aukeratutako ebaluazio-modalitatea (jarraitua izatetik bakarra izatera).
- Ebaluazio bakarraren modalitatea baliatu nahi duen ikasleak hori **justifikatzen** duen idazki formal bat eskatu beharko die irakasgaiaren ardura duten irakasleei eta tituluaren koordinazioari, ikasturtea hasten den lehenengo bi asteetan.
- Ikaslearen % 80 eskola presentzialetara joaten ez bada, ezingo da ohiko deialdira aurkeztu eta automatikoki ezohiko deialdira igaroko da.
- Hutsegiteak irakasgaiaren ardura duen irasleari justifikatu behar zaizkio, astebeteko epean gehienez ere. Egiaztagiri ofiziala posta elektronikoz aurkeztu beharko zaio irakasle arduradunari.
- Salbuespen gisa, irakasgaiaren arduratzen den irasleak beste irizpide osagarri batzuk ere erabili ahal izango ditu, hala nola ikaslearen parte-hartzea, jarrera, jardun- eta

Irakaskuntza Gidaliburua 2025/26 ikasturtea

aprobetxamendu-maila eta abar, ikasleak deialdi arruntean jarraitzeko aukera izan dezan, baldin eta gutxieneko bertaratzea % 70etik gorakoa bada.

- Ikaslea ezohiko ebaluaziora joango da BAKARRIK suspenditutako zatiekin.
- Irakasgaiaren kalifikazio-sistemak 1125/2003 Errege Dekretuan ezarritakoari jarraitzen dio, eta lortutako emaitzak 0tik 10era bitarteko zenbakizko eskalari jarraituz kalifikatuko dira, dezimal baten adierazpenarekin.
 - 0-4,9: Gutxiegia (GT).
 - 5,0-6,9: Nahiko (NK).
 - 7,0-8,9: Oso ongi (OO).
 - 9,0-10: Bikain (BI)
- «Ohorezko matrikula» aipamena 9.0 edo gehiagoko kalifikazioa lortu duten ikasleei eman ahal izango zaie. Kopurua ez da izango dagokion ikasturtean ikasgai batean matrikulatutako ikasleen ehuneko bost baino handiagoa, matrikulatutako ikasleen kopurua 20tik beherakoa denean izan ezik; kasu horretan, «Ohorezko Matrikula» bakarra eman ahal izango da.
- Ebaluazio-jarduerarik egiten ez duen ikasle matrikulatua ez-aurrezkatat (EA) joko da.
- Idatzizko ebaluazio-jarduera orok (lanak, azterketak...) ortotipografia-hutsegiteak hartuko ditu kontuan azken kalifikazioan.
- Plagioa debekatuta dago, bai lanetan, bai azterketetan; antzemanek gero, kalifikazioa gainditu gabe geratuko da. Gainera, campus birtualaren bidez entregatutako lanak Turnitin tresnak aztertuko ditu:
 - Irakasleak % 20 eta % 30 arteko antzekotasun-indizea duten txostenak berrikusiko ditu, plagio-iturri posibleak aztertzeko eta justifikatuta dauden ebaluatzeko.
 - Irakaslearen analisia egin ondoren, % 30etik gorako antzekotasun-indizea duen edozein lan ez da ebaluatuko.

Bibliografia eta ikasteko beste baliabide batzuk

Oinarrizko Bibliografia

- García Ferrando, M. (1990) Aspectos sociales del deporte, una reflexión sociológica. Alianza Editorial.
- García Ferrando, M., Puig Barata, N., Lagardera Otero, F., Llopis Goig, R., Vilanova, A. (2017) Sociología del Deporte. Alianza Editorial. Madrid.

Bibliografia Osagarria

Irakaskuntza Gidaliburua

2025/26 ikasturtea

- Bourdieu, P. (1993) Deporte y clase social. En Barbero, J.I. (ed). Materiales de Sociología del Deporte. Madrid. Ediciones de la Piqueta, pp. 57-82.
- Brohm, Bourdieu, Dunning, Hargreaves, Tood y Young (1993) Sociología del deporte. Ed. La Piqueta.
- Cagigal, J.M. (1981) ¡Oh deporte! (Anatomía de un gigante). Miñón.
- Coca, S. (1993) El hombre deportivo. Alianza.
- Consejo Superior de Deportes (2010) Plan Integral para la Actividad Física y el Deporte. Consejo. Consejo Superior de Deportes.
- Consejo Superior de Deportes (2011) Los hábitos deportivos de la población escolar en España. Madrid. Consejo Superior de Deportes.
- Elías, N. eta Dunning E. (1992) Deporte y ocio en el proceso de civilización. Ed. Fondo de Cultura Económica. México.
- Fernández Peña, E. (2016) Juegos Olímpicos, televisión y redes sociales. Barcelona. UOC.
- García Ferrando, M., Llopis, R. (2017) La popularización del deporte en España. Encuestas de hábitos deportivos 1980-2015. Madrid. Centro de Investigaciones Sociológicas.
- Gutiérrez Sanmartín, M. (1995) Valores sociales y deporte. La actividad física y el deporte como transmisores de valores sociales y personales. Ed. Gymnos. Madrid.
- Hita, C., Martos, P., Romero, A. (2015) Parques biosaludables y socialización. Estudio de casos en la ciudad de Granada. Makua, A., Rubio Florido, I. (ed) El legado de la crisis: respuesta en el ámbito del ocio. Deusto Digital. Universidad de Deusto.
- Huizinga, J. (1995) Homo ludens. Alianza.
- Jiménez Martín, P.J. (2008) Manual de estrategias de intervención en actividad física, deporte y valores. Editorial Síntesis. Madrid.
- Latiesa, M.; Martos, P.; Paniza, J.L. (2001) Deporte y cambio social en el umbral del siglo XXI. Editorial Librerías Deportivas Esteban Sanz. Madrid.
- Llopis, R. (ed) (2016) Participación deportiva en Europa. Políticas, culturas y prácticas. Editorial UOC. Barcelona.
- Maza Gutiérrez, G. (2011) Deporte, actividad física e inclusión social. Una guía para la intervención social a través de las actividades deportivas. Consejo Superior de Deportes.
- Martos Fernández, P.; (2016). La violencia en el deporte desde una perspectiva

Irakaskuntza Gidaliburua 2025/26 ikasturtea

sociológica. Especial atención al fútbol. Becerril Ruiz, D., Lozano Martín, A. (Ed). Editorial Dykinson S.L. Pp. 73-89.

- Martos Fernández, P. (2018). Aproximación a la perspectiva de género en el deporte desde la mirada de la sociología. El caso de España. Venegas, M., Chacón-Gordillo, P., Fernández-Castillo, A. (Ed). Editorial Dykinson S.L. Pp. 61-79.
- Mosquera, M.J., Lera, A., eta Sánchez, A. (2000). No violencia y deporte. Inde.
- Pujadas i Martí, X. (2010) (Coord.) La metamorfosis del deporte. Investigaciones sociales y culturales del fenómeno deportivo contemporáneo. Editorial UOC. Barcelona.
- Romero Reche, A., Martos Fernández, P. Hita Alonso, C (2015) La socialización de las personas mayores en el parque biosaludable. En Revista Iberoamericana de Ciencias de la Actividad Física y el Deporte. 4(3): 21-33.

Gomendatutako Beste Ikaskuntza-baliabide Batzuk

- IKERKETA SOZIOLOGIKOEN ZENTROA: cis.es
- KIROL KONTSEILU GORENA: csd.gob.es
- European Association for the Sociology of Sport —EASS—: Kirolaren Soziologiako Europako Elkartea
- ESTATISTIKAKO INSTITUTU NAZIONALA: ine.es/